

In deze uitgave onder andere:

Forse aanscherping regels biologisch pluimvee per 2022

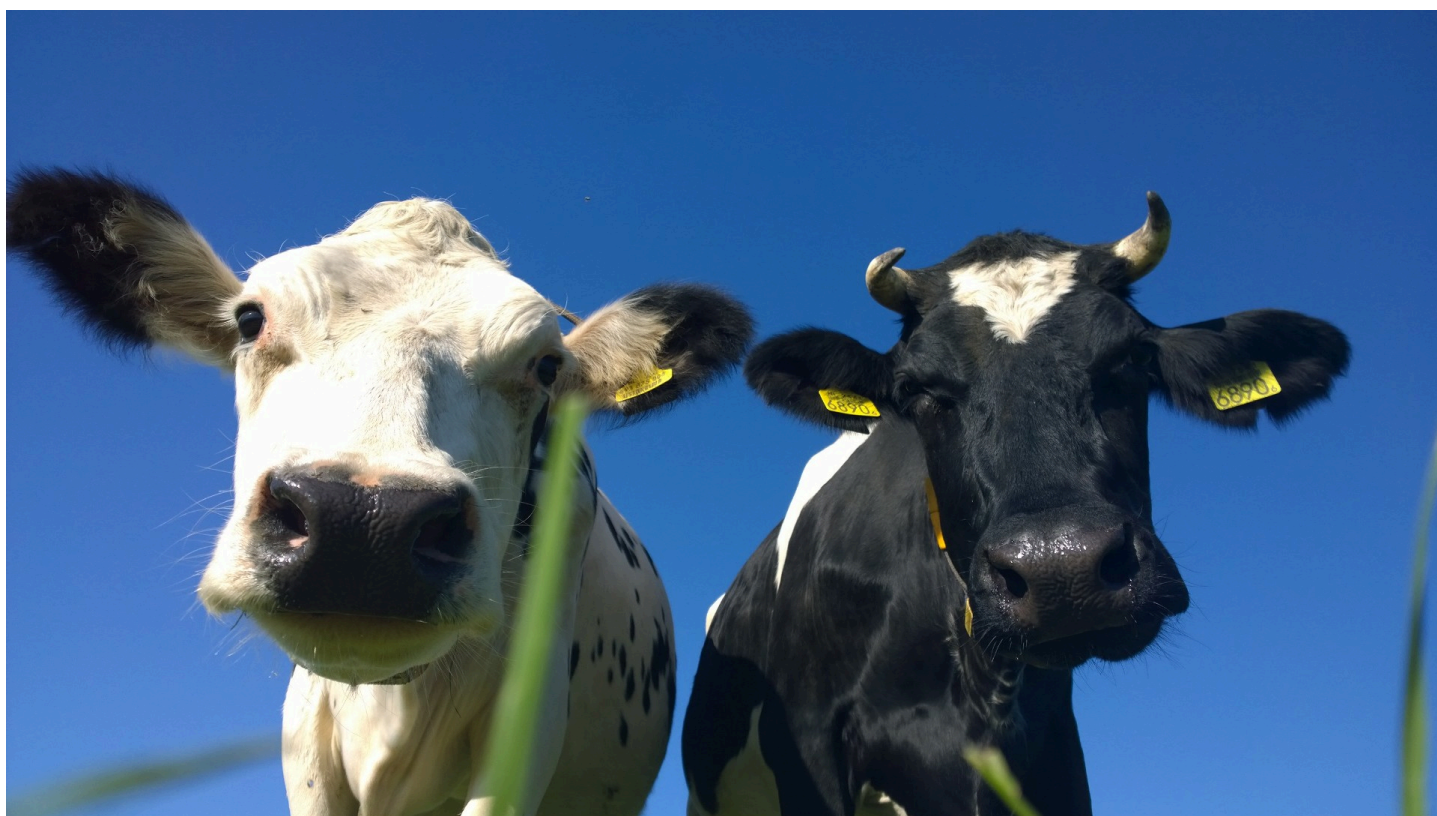
Aanvragen kennisbonnen

Nieuwe regels schapen en geiten

Invoering geitenrechten?

Pachter hoeft geen betalingsrechten over te dragen

Juni 2021

Forse aanscherping regels biologisch pluimvee per 2022

De nieuwe Europese Biologische Verordening, welke per 1 januari 2022 in werking treedt, heeft grote gevolgen voor de biologische pluimveehouderij. De overdekte uitloop telt vanaf deze datum niet meer als staloppervlak in de legpluimveehouderij. Daarnaast heeft de introductie van een wachttijd bij ontwormen veel impact.

De belangrijkste aanpassingen zijn:

- De overdekte uitloop telt niet meer mee als staloppervlak bij het bepalen van dieraantallen in de biologische legpluimveehouderij. Voor bestaande stallen geldt een overgangperiode tot 1 januari 2025 indien er sprake is van een aanzienlijke verlaging van de bezettingsdichtheid;
- Bij synthetische diergeneesmiddelen, zoals ontwormingsmiddelen, gaat een wachttijd gelden van 48 uur. Dat betekent dat de eieren gedurende deze termijn niet als biologisch verkocht mogen worden;
- Minimaal 30% van alle voergrondstoffen in biologisch pluimveevoer moet uit de eigen regio afkomstig zijn (was 20%). In voer voor oudere dieren mogen vanaf 2022 geen gangbare eiwithoudende grondstoffen zoals soja en raap gebruikt worden. Dit zal leiden tot een hogere voerprijs;
- De uitloop van biologisch pluimvee mag niet verder dan 150 meter van de uitloopopening in de stal liggen. Onder voorwaarden is uitbreiding tot 350 meter mogelijk;
- De maximale stalbezetting voor biologische opfokhennen gaat vanaf 1 januari 2025 naar maximaal 21 kg per vierkante meter. Deze eis geldt ook voor biologische vleeskuikens;
- Opfok- en ouderdierenstallen mogen uit maximaal drie etages bestaan, inclusief de begane grond. Hiervoor geldt een overgangperiode tot 1 januari 2030.

Aanvragen kennisbonnen

Landbouwers kunnen vanaf 31 mei a.s. zogenoemde advies- en cursusvouchers (kennisbonnen) aanvragen bij RVO voor gratis advies ten aanzien van kringlooplandbouw en duurzaam ondernemerschap.

Adviesvoucher

Er kan een adviesvoucher ter waarde van maximaal € 1.500 aangevraagd worden voor het verkrijgen van bedrijfsspecifiek advies (individueel of in groepsverband) door een onafhankelijke en erkende bedrijfsadviseur over kringlooplandbouw of duurzaam ondernemerschap

Cursusvouchers

Landbouwers kunnen ook een cursusvoucher ter waarde van € 800 aanvragen voor het volgen van een Verdiepingscursus 'stikstof in de landbouw' bij een kennisinstelling.

Aanvragen

Adviesvouchers kunnen vanaf 31 mei 2021 tot 31 augustus 2021 aangevraagd worden, cursusvouchers vanaf 31 mei 2021 tot 15 oktober 2021. Gezien de ervaringen tijdens de vorige openstellingsperiode is de verwachting dat de subsidieregeling binnen enkele dagen is overtekend. Waarschijnlijk zal de regeling vaker worden opgesteld.

Nieuwe regels schapen en geiten

Vanaf 21 april 2021 gelden nieuwe regels voor hobbyboeren en bedrijven met schapen of geiten.

Vaccinatie tegen Q-koorts

Wanneer meer dan 50 schapen of geiten voor de melkproductie worden gehouden of wanneer het bedrijf is opengesteld voor publiek, moeten de schapen en geiten jaarlijks gevaccineerd worden. Sinds 21 april moet dit drie weken voor de dekking of inseminatie van het dier gebeuren én binnen twaalf maanden van de vorige vaccinatie. In de administratie moet voortaan de datum van dekking of inseminatie worden bijgehouden.

Contacten tijdens lammeren

Om de kans op besmetting van dier op mens te verkleinen, mogen bezoekers niet in contact kunnen komen met de dieren tijdens het lammeren. Voor werknemers en bedrijfsmatige bezoekers (bijvoorbeeld een dierenarts) geldt een uitzondering.

UBN nieuwe houders

Nieuwe houders van schapen en geiten moeten een uniek bedrijfsnummer (UBN) aanvragen vóórdat de dieren aanwezig zijn.

Verzamelcentra

Om een snelle verspreiding van dierziekten te voorkomen gelden nieuwe regels voor bedrijven die schapen of geiten vervoeren voor het bijeenbrengen:

- Voor vervoer binnen Nederland mogen geiten of schapen maximaal tweemaal verzameld worden;
- Voor vervoer naar andere EU-landen maximaal driemaal.

Blauwtong

Wanneer schapen of geiten vervoerd worden naar een EU-land dat vrij is van blauwtong, maar waarbij het vervoer plaatsvindt door een EU-land waar deze ziekte wel voorkomt, moeten de dieren voortaan behandeld worden. Voorheen moest de vrachtwagen behandeld worden.

Eenvoudige reinigings- en ontsmettingsplaatsen

Wanneer men meer dan 10 schapen of geiten houdt, is een eenvoudige wasplaats verplicht. Voor inrichtingen die alleen uit weilanden bestaan en waar geen wasplaats mogelijk is, is een uitzondering mogelijk.

Invoering geitenrechten?

In een aantal provincies is uit voorzorg een verbod ingesteld op de uitbreiding en nieuwvestiging van melkgeitenbedrijven. Het kabinet ondersteunt deze maatregel, maar wil geen landelijke maatregel treffen.

Uit onderzoeken is gebleken dat bij mensen die binnen een straal van twee kilometer van een geitenbedrijf wonen, een verhoogd risico op longontsteking bestaat. Verder onderzoek moet uitwijzen welke oorzaak daaraan ten grondslag kan liggen. De uitkomsten van dit onderzoek worden in 2024 verwacht.

De onderzoeksresultaten kunnen volgens de minister voor Medische Zorg en Sport aanleiding geven tot de invoering van een productierechtenstelsel in de geitenhouderij.

Pachter hoeft geen betalingsrechten over te dragen

Een landbouwer pachtte al jaren enkele percelen bouwland, waarvoor steeds een pachtovereenkomst werd afgesloten. Begin 2014 werd een nieuwe geliberaliseerde pachtovereenkomst getekend, welke liep tot 31 december 2016. Eind 2016 besloot verpachter dat de overeenkomst niet opnieuw verlengd zou worden. Hij verzocht daarbij de betalingsrechten aan hem over te dragen.

Op dat moment bleek dat in de laatste pachtovereenkomst een nieuwe bepaling was opgenomen. Deze hield in dat als er tijdens de duur van de overeenkomst nieuwe rechten zouden ontstaan, deze aan de verpachter toekwamen. De landbouwer weigerde hieraan mee te werken, waarna het tot een rechtszaak kwam.

De pachtkamer van het Gerechtshof nam in haar oordeel diverse aspecten mee. De bepaling was opgenomen door de rentmeester van de verpachter en was met opzet ruim gemaakt, omdat nog niet duidelijk was hoe de opvolger van de toeslagrechten eruit zou zien.

Verder betreffen toeslag- en betalingsrechten inkomenssteun voor actieve agrariërs. Volgens vaste rechtspraak strookt het daarmee niet dat de rechten aan verpachter toekomen. Belangrijk was ook dat in eerdere pachtovereenkomsten steeds was opgenomen dat de verpachter geen productie- of toeslagrechten aan de pachter ter beschikking stelde. De plicht van de pachter om rechten over te dragen aan de verpachter was niet in eerdere overeenkomsten opgenomen en was nadelig voor de pachter. Verpachter kon ook niet bewijzen dat de bepaling over de nieuwe rechten uitdrukkelijk was besproken met de pachter.

Het hof oordeelde dat de verpachter de bepaling over de nieuwe rechten niet aan pachter kon tegenwerpen, ondanks diens handtekening onder de pachtovereenkomst. De pachter hoefde daarom de betalingsrechten niet over te dragen aan de verpachter. Ook hoefde de pachter geen fosfaatrechten over te dragen. Deze waren namelijk nog niet toegekend voor het einde van de pachtovereenkomst in december 2016.

Strekking van het verhaal: let er bij het verlengen van pachtovereenkomsten goed op of er geen nieuwe, nadelige bepalingen toegevoegd zijn. Vaak wordt te gemakkelijk gezegd dat er niets veranderd is en dat de overeenkomst direct wel ondertekend kan worden.

Nieuws legalisatie PAS-meldingen

De Minister van LNV verwacht dat begin 2022 de eerste natuurvergunningen kunnen worden verstrekt aan de PAS-melders. Verder heeft zij samen met de provincies besloten de PAS-melders tegemoet te komen met een vergoeding van € 1.600 voor gemaakte kosten.

Door de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019 waren de meldingen niet meer rechtsgeldig en waren de melders alsnog vergunningplichtig. Daarop besloot de overheid de meldingen te legaliseren. De PAS-melders moeten vaak extra kosten maken voor het aanleveren van de benodigde gegevens voor deze legalisatie. Tijdens het Programma Aanpak Stikstof (PAS) hebben zij ook al kosten gemaakt voor het indienen van hun melding.

Vergoeding

De nu overeengekomen tegemoetkoming betreft specifiek de kosten gemaakt voor het aanleveren van gegevens. Over de kosten van vergunningverlening (leges) moeten nog afspraken worden gemaakt. Meer informatie over de wijze waarop de vergoeding kan worden aangevraagd volgt later.

Aanleveren gegevens

Initiatiefnemers (aanvragers) zijn gevraagd om voor 30 april 2021 de benodigde gegevens aan te leveren om hun melding te legaliseren. Vervolgens controleert het bevoegd gezag of de melding voldoet aan de gestelde voorwaarden, hoeveel stikstofruimte de activiteiten veroorzaken en hoeveel er nodig is om de melding te legaliseren. Het is voor initiatiefnemers mogelijk om ook na 30 april nog gegevens aan te leveren. Het kan dan wel langer duren voordat de procedure voor de vergunningsaanvraag op gang komt.

Proces legalisering

De vergunning kan afgegeven worden als vanuit bronmaatregelen stikstofruimte is gecreëerd. Daarmee komt er stikstofruimte beschikbaar voor de meldingen. De eerste ruimte is naar verwachting in het najaar beschikbaar. De eerste vergunningen kunnen dan begin januari 2022 worden verstrekt. Voor de volgorde van legaliseren is de beschikbare ruimte en locatie leidend. Daar waar stikstofruimte is vrijgekomen, worden de meldingen zo snel mogelijk gelegaliseerd.

PAS-melders en intern salderen

Na een uitspraak van de Raad van State op 20 januari 2021 is voor intern salderen geen natuurvergunning meer nodig. Melders die destijds hadden kunnen volstaan met intern salderen, zijn nu niet meer vergunningplichtig. Na verificatie van hun gegevens ontvangen initiatiefnemers hierover een bevestiging vanuit het bevoegd gezag. Indien initiatiefnemers vervolgens kiezen om alsnog een vergunningaanvraag in te dienen, kan het bevoegd gezag een positieve afwijzing verlenen. Dit geeft de initiatiefnemer de nodige juridische zekerheid.

90-dagenregeling

Een perceel landbouwgrond mag tijdelijk gebruikt worden voor niet-landbouwactiviteiten, bijvoorbeeld als parkeerterrein bij evenementen of voor een evenement zelf. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de zogenaamde 90-dagenregeling. Die houdt in dat de grond maximaal 90 dagen per kalenderjaar ergens anders voor wordt gebruikt. Voorafgaand en na de niet-landbouwactiviteiten moet de grond gebruikt worden voor landbouwactiviteiten.

In een zaak voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven deed een landbouwer een beroep op deze regeling. Hij had een perceel in gebruik gekregen waarop de restanten van een voormalige crossbaan lagen. Hij maakte het gehele perceel weer geschikt voor landbouw en zaaide eind maart gras in. RVO keurde echter het perceelsgedeelte waarop de crossbaan had gelegen toch af.

Het College was het eens met RVO. De landbouwer had het gedeelte juist bewerkt om het weer geschikt te maken voor landbouw. Daarmee was niet het gehele jaar sprake van landbouwareaal. Gelet hierop kwam aan de stelling van de landbouwer, dat op een landbouwareaal gedurende negentig dagen niet-landbouwactiviteiten mogen worden verricht, geen betekenis toe.

Denk aan registratieplicht landbouw-voertuigen

Vanaf 1 januari 2021 geldt een registratieplicht voor land- of bosbouwtrekkers, land- of bosbouwaanhangwagens, verwisselbare getrokken uitrustingsstukken, motorrijtuigen met beperkte snelheid (MMBS) en mobiele machines die op de openbare weg komen.

Het registreren van voertuigen, die in gebruik zijn genomen vóór 1 januari 2021, kan tot en met 31 december 2021 via de website van de Dienst Wegverkeer (RDW). Wanneer de registratie van deze voertuigen na dit jaar plaatsvindt, zal er eerst een keuring moeten plaatsvinden.

Op dit moment is het niet mogelijk om landbouwvoertuigen op een maatschap te registreren. Registratie zal moeten plaatsvinden op één van de maten. Er wordt gewerkt aan een wetswijziging waarmee het wettelijk stelsel voor personenvennootschappen wordt gemoderniseerd. Na inwerkingtreding hiervan kunnen landbouwvoertuigen ook op een maatschap worden geregistreerd. De wetswijziging zal echter dit jaar nog niet in werking treden. Dat betekent dat de landbouwvoertuigen eerst op één van de maten geregistreerd moeten worden. Vanaf volgend jaar kunnen ze overgeschreven worden op de maatschap.

Voertuigen die na 31 december 2020 in gebruik zijn genomen moeten voor de eerste registratie altijd beoordeeld worden bij een keuringstation.

Boekwinst voormalige set-asidegrond grotendeels belast

Een ondernemer exploiteerde tot 2014 een onderneming. Aanvankelijk hield hij pluimvee en teelde hij akkerbouwproducten. Vanaf 1991 nam hij met ruim 30 hectare deel aan de set-aside-regeling (SAR), die als doel had het uit productie nemen en houden van landbouwgrond. Op deze grond werd snelgroeiend hout aangelegd.

In 2014 verkocht de ondernemer zijn grond voor € 1,9 miljoen, waarbij een boekwinst van ruim € 1,7 miljoen werd gerealiseerd. In zijn belastingaangifte deed hij voor deze boekwinst een beroep op de landbouwvrijstelling. De belastinginspecteur accepteerde deze vrijstelling echter grotendeels niet.

De rechtbank overwoog dat de grond meer dan twee decennia was aangewend voor bosbouw. Dat betekende dat de grond moest worden aangemerkt als bosgrond, terwijl deze daarvoor werd gebruikt als landbouwgrond. Daarmee was sprake geweest van een sfeerovergang van landbouw naar bosbouw. De boekwinst die was ontstaan in de periode tussen het aanplanten van de bomen en de verkoop van de grond in 2014 viel daardoor niet onder de landbouwvrijstelling.

Schrale troost voor de belastingplichtige was dat de waarde van de grond als bosgrond in 2014 iets hoger was dan in 1991. Deze waardestijging viel onder de bosbouwvrijstelling en was daarmee onbelast.

Het resterende deel, na verrekening van de MKB-winstvrijstelling ca. € 1,2 miljoen, was geheel belast.

Hoge gehalten afgevoerde mest pakken nadelig uit voor veehouder

Een melkveehouder rekende jaarlijks bij de opgave aanvullende gegevens mest steeds met de forfaitaire gehalten bij de voorraden drijfmest. Om onduidelijke redenen waren zowel het stikstof- als het fosfaatgehalte in de afgevoerde mest in het jaar 2017 een stuk hoger dan de forfaitaire gehalten. Dit leek in eerste instantie gunstig, maar leidde er uiteindelijk toe dat hij over 2018 een mestboete kreeg opgelegd vanwege een overschrijding van de gebruiksnormen.

De melkveehouder kreeg namelijk in 2019 een NVWA-controle, waarbij gecontroleerd werd of hij de gebruiksnormen in 2018 had nageleefd. Uit de berekening gemaakt door de melkveehouder bleek dat er geen sprake was van een overschrijding. De NVWA-controleur dacht daar echter anders over. Deze hanteerde bij de beginvoorraad drijfmest van 2018 de (hogere) gehalten van de in 2017 afgevoerde mest. Dat leidde tot een overschrijding van de gebruiksnormen en daarmee intrekking van derogatie. Gevolg hiervan was dat RVO een mestboete oplegde.

Deze boete hield ook stand bij de rechtbank. Bij de bepaling van de gehalten van de voorraad meststoffen moet worden uitgegaan van de best beschikbare gegevens en dat waren de gehalten van de in het laatste jaar afgevoerde mest. De veehouder mocht niet uitgaan van de forfaitaire gehalten.

Procedures omgevingsrecht

De procedures rondom vergunningen worden steeds complexer door de wet- en regelgeving en rechterlijke uitspraken. Een belangrijke zekerheid in het Nederlandse procesrecht was dat als iemand geen zienswijze had ingediend tegen een ontwerpbesluit/beschikking, deze ook niet in beroep kon gaan tegen de definitieve vergunning. Ofwel als niemand had gereageerd tegen de ontwerpbesluit/beschikking, kon ook niemand in beroep gaan tegen de definitieve vergunning.

Door een recente uitspraak van de Raad van State bestaat deze garantie echter niet meer. Deze uitspraak was gebaseerd op het oordeel van het Europese Hof van Justitie dat het Nederlandse procesrecht op dit punt strijdig is met het Verdrag van Aarhus.

De uitspraak heeft in ieder geval gevolgen voor besluiten op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet milieubeheer, de Wet ruimtelijke ordening, de Tracéwet en de Wet natuurbescherming.

Voorschot basis- en vergroenings-betaling

Landbouwers kunnen in de periode 8 tot en met 30 juni 2021 een voorschot aanvragen op de uitbetaling van de basis- en vergroeningsbetaling.

Het voorschot bedraagt € 300 per hectare met een betalingsrecht en wordt in juli uitbetaald. Voor nog toe te kennen betalingsrechten uit de Nationale reserve krijgt men geen voorschot. Alleen voorschotten hoger dan € 400 worden uitbetaald. Bij de betaling van het voorschot zijn nog geen controles gedaan, zoals of men zich houdt aan de vergroeningseisen.

In het huidige en de afgelopen twee belastingjaren mag men niet meer dan € 20.000 aan de-minimissteun (hebben) ontvangen. Indien dit maximale bedrag al is bereikt of met het voorschot over dit bedrag heen gaat, vervalt het recht op een voorschot.

Er is geen eenduidige lijst van welke steunmaatregelen onder de-minimissteun vallen. De ontvanger van deze steun zal echter altijd een de-minimisverklaring moeten insturen. Daaruit is dus af te leiden dat die subsidie onder de-minimissteun viel.

Boetes voor niet handelen volgens gezondheidsplannen

In verschillende sectoren is het verplicht om jaarlijks een bedrijfsgezondheidsplan en een bedrijfsbehandelplan op te laten stellen door de dierenarts. Deze maatregel is genomen om het gebruik van antibiotica terug te dringen. Het is belangrijk om te handelen volgens deze plannen.

Een veehouder kreeg twee boetes van elk € 2.500 opgelegd naar aanleiding van het NVWA-controle naar het gebruik van diergeneesmiddelen. De ene boete had betrekking op het feit dat de veehouder bepaalde middelen langer had toegepast dan de geadviseerde duur in het bedrijfsbehandelplan. De andere boete was opgelegd, omdat de veehouder niet had voldaan aan alle voorwaarden voor het zelf toedienen van zogenaamde UDD-middelen. Deze middelen mogen in beginsel slechts door de dierenarts worden toegediend. Onder strenge voorwaarden mag de veehouder dit zelf doen.

De rechtbank oordeelde dat terecht was vastgesteld dat de veehouder de beboete feiten had begaan. De noodzaak om af te wijken van het bedrijfsbehandelplan en de goede veterinaire praktijken moest uit de stukken blijken. Er waren geen mestmonsters of bacteriologische onderzoeken die op de noodzaak wezen. Volgens de veehouder waren de behandelingen (mondeling) overlegd en geëvalueerd met de dierenarts. Maar dit bleek volgens de rechtbank niet uit de visite-brieven.

De boetes werden wel met 20% gematigd vanwege het overschrijden van de redelijke termijn. Tussen het voornemen tot het opleggen van de boetes en de uitspraak van de rechtbank lag bijna vier jaar. Daarmee was de redelijke termijn van twee jaar ruimschoots overschreden.

Regels scheuren grasland

Zand- en lössgrond

Op zand- en lössgrond mag grasland tussen 1 juni en 31 augustus gescheurd worden als direct daarna gras wordt gezaaid. In deze situatie wordt een korting op de stikstofgebruiksnorm van 50 kg stikstof per hectare toegepast. Er geldt geen stikstofbemonsteringsplicht. Het scheuren of vernietigen moet vooraf gemeld worden via mijn.rvo.nl.

Klei- en veengrond

Op klei- en veengrond mag grasland tot en met 15 september vernietigd worden. Wanneer na het vernietigen van grasland een stikstofbehoefte gewas wordt geteeld en men dit gewas wil bemesten met een stikstofhoudende meststof, moet uit een representatief grondmonster (scheurmonster) blijken dat de aanwezige hoeveelheid stikstof in de grond te laag is voor de stikstofbehoefte van het gewas. Het grondmonster moet zo laat mogelijk voor het bemesten worden genomen. Het gewas moet bemest worden volgens het advies behorend bij het grondmonster. De meeste gewassen behoren tot de stikstofbehoefte gewassen.

Aanvragen of verlengen bijzonder uitstel van belastingbetaling

Ondernemers die door de coronacrisis betalingsproblemen hebben, kunnen nog tot en met 30 juni 2021 bijzonder uitstel van betaling aanvragen of verlengen.

Voldoen aan nieuwe betalingsverplichtingen

Alle belastingen waarvoor na 1 juli 2021 aangifte wordt gedaan, moeten weer op tijd worden betaald. Ook wanneer het bijzonder uitstel voor 1 juli 2021 afloopt en er geen verlenging wordt aangevraagd, moet vóór 1 juli 2021 weer op tijd aangifte worden gedaan en worden betaald.

Betalen openstaande bedragen vanaf oktober 2022

Op 1 oktober 2022 moet gestart worden met het betalen van de openstaande bedragen voor de belastingen die niet zijn betaald tijdens het bijzonder uitstel. Daarvoor krijgt men de tijd tot 1 oktober 2027. Er wordt dan 60 maanden lang elke maand een vast bedrag aan de Belastingdienst betaald. Versneld betalen is ook mogelijk.

Invorderingsrente

Normaal gesproken moet er 4% invorderingsrente betaald worden vanaf het moment dat de betaaltermijn is verstreken. Tot eind 2021 is het percentage echter verlaagd tot 0,01%. Daarna gaat dit percentage stapsgewijs omhoog naar 4% op 1 januari 2024.

Nieuwe perceelsgrenzen controleren

De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is de nieuwe digitale kaart van Nederland. Daarop staan de topografische grenzen van alle fysieke objecten, waaronder de grenzen van landbouwpercelen. RVO is bezig de percelen over te zetten naar het nieuwe systeem. Daarvoor worden de landbouwbedrijven eerst uitgenodigd om een zogenaamde BGT-check uit te voeren. In deze check kunnen de nieuwe perceelsgrenzen gecontroleerd worden en kunnen op- en aanmerkingen doorgegeven worden. Deze worden gebruikt voor de vaststelling van de nieuwe grenzen.

Veel agrarische bedrijven hebben de BGT-check vorig jaar al uitgevoerd, andere bedrijven ontvangen nog een uitnodiging. Hoewel niet verplicht, is het wel raadzaam de BGT-check uit te voeren om latere discussies te beperken.

Na de definitieve vaststelling van de perceelsgrenzen door RVO moeten wijzigingen nog wel door de landbouwer ingetekend worden in Mijn Percelen.

Twijfel over effectiviteit emissie-reducerende technieken

In recente uitspraken hebben zowel de Rechtbank Noord-Nederland als de Rechtbank Oost-Brabant geoordeeld dat bij het beoordelen van een natuurvergunning niet zonder meer uitgegaan mag worden van de emissiefactoren in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). De ene rechtbank lijkt te twijfelen aan de wettelijk vastgelegde emissiefactor in zijn algemeenheid, terwijl de andere vooral twijfel heeft over de werking van in dat geval een combiluchtwater op bedrijfsniveau. Dit laatste omdat de werking afhangt van het ontwerp, het onderhoud en het gebruik in een afzonderlijk bedrijf.

In reactie hierop zegt de minister van LNV dat het rendement van een emissiereducerende techniek in praktijkstallen wordt beoordeeld bij goed gebruik van die techniek. In dat geval is er sprake van een onzekerheidsmarge van 15 tot 30%, bijvoorbeeld als gevolg van bedrijfsspecifiek voer- en ventilatiemanagement. Een onderzoek laat zien dat de technieken in de praktijk mogelijk niet goed worden gebruikt, waardoor het rendement niet gehaald wordt. Daarom wordt momenteel onderzoek gedaan naar hoe in de praktijk wordt omgegaan met emissiereducerende technieken. De resultaten daarvan komen eind 2021 beschikbaar.

Er wordt volgens de minister aan gewerkt om met sensoren de emissies per bedrijf te kunnen meten. Daartoe worden pilotprojecten uitgevoerd. Wanneer deze slagen, geeft dat op termijn de mogelijkheid af te stappen van de forfaitaire waarde en met de daadwerkelijke emissies te gaan rekenen.

De Rechtbank Oost-Brabant noemt als oplossingsrichting dat bij natuurvergunningen een grenswaarde voor de ammoniakemissie in de voorschriften wordt opgenomen. In die voorschriften moet dan ook monitoring van de emissie verplicht worden gesteld.

Bij nieuwe aanvragen voor een natuurvergunning zal waarschijnlijk meer aandacht besteed moeten worden aan de werking van een bepaalde emissiereducerende techniek in de specifieke situatie van het bedrijf.

Zevende actieprogramma nitraatrichtlijn en derogatie

De Nitraatrichtlijn vereist dat elke vier jaar een actieprogramma wordt opgesteld, waarin de maatregelen beschreven worden die nodig zijn om te voldoen aan het doel van die richtlijn.

Uit rapportages blijkt dat er sinds 2015 weer meer stikstof en fosfor in de bodem terecht komt op landbouwbedrijven. Sinds 2017 stijgt daarom de concentratie nitraat in het uitspoelings- en slootwater bij deze bedrijven. Ook blijkt dat de nitraatconcentratie in het bovenste grondwater onder landbouwbedrijven na 2017 in alle regio's is gestegen. Daarbij wordt de Europese norm van 50 mg nitraat per liter gemiddeld overschreden in de löss- en zandregio's.

Het onderzoek laat zien dat die stijging het gevolg is van de toename van het stikstofgebruik en de recente droge zomers. De drogere omstandigheden worden echter door de EU niet als verzachtende omstandigheid beschouwd.

De Europese Commissie zal een verzoek tot verlening van derogatie pas in overweging nemen, als er voldoende vertrouwen is dat de waterkwaliteitsdoelen op landbouwbedrijven tijdig gehaald zullen worden door de maatregelen van het zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn (2022-2025), met een doorkijk naar het achtste actieprogramma. Het zevende actieprogramma dient eind dit jaar ingediend te zijn bij de Europese Commissie. Mede op basis daarvan zal de commissie een besluit nemen over een nieuwe derogatie. De gesprekken daarover zullen naar verwachting pas begin 2022 starten. Dat betekent dat er pas laat duidelijkheid zal komen over verlening van derogatie.

De verwachting is dat vooral de akkerbouw op (zuidelijke) zand- en lössgronden te maken krijgt met een aanscherping van de maatregelen. Het concept van het zevende actieprogramma zal deze zomer bekendgemaakt worden.

Belangrijke data

1 juni t/m 31 augustus 2021

Vooraf melden scheuren grasland op zand- en lössgrond

8 t/m 30 juni 2021

Aanvragen voorschot basis- en vergroeningsbetaling

T/m 30 juni 2021

Aanvragen of verlengen bijzonder uitstel van belastingbetaling

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, het zij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijk toestemming van de uitgever.

Uw poort naar agrarische informatie

